Cultural and Creative Industries in Ukraine: Economic Trends and Public Governance Implications

UDC 338.22.021.1: 338.467.6
DOI: https://doi.org/10.15421/152561

Puzko Mykola
Ph.D. Student, https://orcid.org/0009-0008-5872-7911, puzko.mykola@kneu.edu.ua
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Kyiv, Ukraine)

Abstract.
Relevance. The full-scale invasion has deepened the systemic challenges facing Ukraine's cultural and creative industries. Under these conditions, effective public governance is a critical prerequisite for the sector's recovery and its integration into the European market, where CCIs are designated as one of 14 industrial ecosystems. At the same time, the internal heterogeneity of Ukraine's CCI sector makes it impossible to directly transpose the EU's comprehensive governance approach without adapting it to domestic realities, which underpins the relevance of this study.

The purpose of the study is to identify economic trends in Ukraine's cultural and creative industries as a basis for developing public governance mechanisms for the sector during post-war recovery and European integration.

Results. Based on analysis of State Statistics Service of Ukraine data for 2013–2024 across four indicators, economic trends in the CCI sector are identified. The study reveals uneven patterns of decline and recovery across CCI sub-sectors and demonstrates the dominant role of the IT sector and its greater resilience to crises compared to other sub-sectors. At the same time, the current development model of the IT sector alongside crisis conditions in other sub-sectors create a strategic gap between the economic performance and the cultural function of CCIs.

Conclusions. The economic trends in Ukraine's cultural and creative industries necessitate the development of differentiated public governance mechanisms for different CCI sub-sectors. The disproportionate development of CCI sub-sectors makes direct application of the EU's comprehensive governance approach unfeasible without adaptation. European integration in the CCI sphere requires not the replication of the EU approach, but the gradual formation of preconditions for its implementation through differentiated governance mechanisms.

Keywords: creative industries, cultural and creative industries, economic trends, gross value added, capital investments

Тенденції розвитку культурних та креативних індустрій в Україні: державно-управлінський аспект

Пузько Микола
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Київ, Україна)

Анотація.
Актуальність. Повномасштабне вторгнення поглибило системні проблеми сфери культурних та креативних індустрій в Україні. За цих умов ефективне державне управління є критично важливою умовою для відновлення сфери та її інтеграції в європейський ринок, де ККІ визначені однією з 14 промислових екосистем. Водночас внутрішня неоднорідність ККІ в Україні унеможливлює пряме перенесення комплексного підходу ЄС до управління сферою без його адаптації до вітчизняних реалій, що обумовлює актуальність дослідження.

Метою дослідження є визначення економічних тенденцій в сфері культурних та креативних індустрій в Україні, як основи для формування механізмів державного управління розвитком сфери у період повоєнного відновлення та євроінтеграції.

Результати. На основі аналізу даних Держстату України за 2013–2024 рр. за чотирма показниками визначено економічні тенденції у сфері ККІ. Показано тенденції нерівномірного падіння та відновлення показників у секторах сфери ККІ, виявлено домінуючу роль IT-сектора та його вищу стійкість до криз порівняно з іншими секторами. Водночас наявна модель розвитку IT сектору та кризові явища у інших секторах створюють стратегічний розрив між економічною ефективністю та культурною функцією ККІ.

Висновки. Економічні тенденції в сфері культури та креативних індустрій в Україні обумовлюють необхідність розробки диференційованих механізмів державного управління для різних секторів ККІ. Диспропорції у розвитку секторів ККІ унеможливлюють пряме застосування комплексного підходу ЄС без його адаптації. Євроінтеграція у сфері ККІ потребує не копіювання підходу ЄС, а поетапного формування передумов для його реалізації через диференційовані механізми управління.

Ключові слова: креативні індустрії, культурні та креативні індустрії, економічні тенденції, додана вартість, капітальні інвестиції

Стаття надійшла / Article arrived: 23.02.26 // Схвалено до друку / Accepted: 25.03.26 // Підписано до друку / Approved for printing: 27.03.26

Вступ.

Актуальність. Культурні та креативні індустрії (ККІ) посідають дедалі важливіше місце в економічній та культурній політиці провідних країн. Ключовим орієнтиром для України в умовах євроінтеграції є комплексний підхід Євросоюзу, відповідно до якого ККІ визначені однією з 14 промислових екосистем і який враховує кроссекторальний вплив та роль, яку ККІ відіграють у впровадженні інновацій (Annual Single Market Report 2021).

В Україні розвиток креативних індустрій є одним з пріоритетів державної політики у сфері культури, визначених у Законі України «Про культуру», а євроінтеграція передбачає впровадження практик та підходів ЄС у сферах економічного та суспільно-політичного життя, зокрема і в сфері культури та креативних індустрій.

Водночас існує і ряд викликів – через військові дії до системних проблем, що стояли перед вітчизняною сферою ККІ всі роки незалежності додалися нові: руйнування культурної інфраструктури, відтік спеціалістів, вимушене переміщення населення, скорочення попиту на культурні послуги.

За цих умов ефективне державне управління є критично важливою умовою для відновлення сфери та її інтеграції в європейський ринок.

Розглядаючи питання державного управління культурними та креативними індустріями, важливо враховувати специфіку розвитку цієї сфери та її окремих секторів в Україні. Зокрема те, що в межах сфери функціонують як комерційні компанії, що успішно працюють на ринкових засадах, так і некомерційні культурні заклади, які перебувають у державній або комунальній власності.

Ця неоднорідність породжує принципово різні потреби у державному управлінні, тож можливість та умови застосовування комплексного підходу ЄС до управління ККІ у вітчизняних реаліях потребує детального дослідження та теоретико-методологічного обґрунтування.

Відповідно, актуальним є комплексний аналіз тенденцій в сфері ККІ з урахуванням відмінностей та особливостей розвитку секторів, що забезпечить основу для розробки механізмів державного управління, які відповідатимуть специфіці кожного сектору культурних та креативних індустрій в умовах повоєнного відновлення.

Мета дослідження – визначення економічних тенденцій в сфері культурних та креативних індустрій в Україні, як основи для формування механізмів державного управління розвитком сфери у період повоєнного відновлення та євроінтеграції.

Аналіз попередніх публікацій. Дослідженню теоретичних та прикладних аспектів сфери культурних та креативних індустрій в Україні присвячені наукові праці таких вітчизняних вчених як Базик О. В., Кічурчак М. В., Квітка С.А., Пархоменко І. І., Пащенко О. В., Проскуріна М. О., Тимошенко О. В., Франчук Л. А.

Зокрема Проскуріна М. О. та Пархоменко І. І. обґрунтували важливість системного підходу до аналізу специфіки державної політики в сфері культури та креативних індустрій, а також необхідність врахування та мінімізації ризиків, пов'язаних з відсутністю системних рішень (Проскуріна, & Пархоменко, 2021). Мазур О. Г. та Квітка С. А. (2024) довели, що комплексний системний підхід до розвитку культури та креативних індустрій дає можливість зробити внесок у вирішення широкого кола завдань національного розвитку: від формування креативного та соціального капіталу держави і розвитку малого та середнього бізнесу до соціально-економічного розвитку регіонів. У роботі Кічурчак М. В. здійснено оцінку просторових відмінностей функціонування сфери культури ЄС та обґрунтувано, що для України важливо забезпечити стабільність функціонування сфери культури, мінімізувати наслідки демографічної кризи та регулювати політику зайнятості (Kichurchak, 2020).

Дослідження Тимошенко О. В. та Франчук Л. А., показало неоднорідність сфери ККІ: у 2019 р. комп'ютерне програмування формувало майже 43% валової доданої вартості креативних індустрій. У дослідженні також показано різну реакцію секторів ККІ на кризові явища: якщо ІТ демонстрували зростання доходів навіть у період пандемії COVID-19, то аудіовізуальний сектор, театри, музеї та бібліотеки зазнавали суттєвого падіння (Тимошенко & Франчук, 2022). Водночас Пащенко О. В. та Базик О. В. встановили, що попри значні показники експорту ІТ-послуг галузь має переважно аутсорсинговий характер: 51% компаній є сервісними, ще 33% поєднують сервіс із власними продуктами, і лише 16% є виключно продуктовими (Пащенко, & Базик, 2024).

Серед актуальних досліджень європейських науковців відзначимо працю Josep-Maria Arauzo-Carod та Serhiy Moroz, які вказують на позитивний внесок ККІ в економічну активність країни навіть в умовах збройного конфлікту

та наголошують на необхідності завчасного формування механізмів державної підтримки для повоєнного відновлення (Arauzo-Carod & Moroz, 2025).

Існуючі на сьогодні дослідження є цінним внеском у розроблення науково-методичних підходів до розвитку креативної економіки та державного управління в сфері культури та креативних індустрій. Невирішеною частиною загальної проблеми є актуалізація даних щодо економічної діяльності у сфері культурних та креативних індустрій в Україні та визначення тенденцій у розвитку цієї сфери для розробки комплексної політики розвитку з урахуванням євроінтеграційних процесів.

Результати дослідження.

Для проведення дослідження економічних показників сфери ККІ та визначення економічних тенденцій, аналізуємо показники доданої вартості за витратами виробництва суб'єктів господарювання, капітальних інвестицій, кількості зайнятих працівників та кількості діючих суб'єктів господарювання в сфері ККІ. Аналіз здійснюється за даними Держстату України за період 2013-2024 років на основі номінальних показників у поточних цінах (Держстат України). Зважаючи на значний рівень інфляції в Україні у досліджуваний період, динаміка показника відображає як зміни реальної економічної активності, так і цінові зміни. Для виконання завдань дослідження використання номінальних показників є методологічно прийнятним: інфляційний фактор однаково впливає на всі сектори, а відтак не спотворює висновків щодо відносних змін та внутрішньогалузевих пропорцій.

Види діяльності пов'язані з комп'ютерним програмуванням, розглядаємо окремо, та порівнюємо показники з рештою видів діяльності, що дозволить охарактеризувати непропорційність розвитку окремих секторів в сфері ККІ та виявити тенденції, як для сфери в цілому, так і для окремих її складників.

Додана вартість за витратами виробництва суб'єктів господарювання у сфері ККІ за період 2013-2024 роках (табл. 1). Цей показник є основним структурним показником діяльності підприємств, основою для розрахунку показника доданої вартості для економіки в цілому.

Табл.1

Додана вартість за витратами виробництва суб'єктів господарювання у сфері ККІ за період 2013-2024 роки

Роки	Додана вартість за витратами виробництва суб'єктів господарювання. тис.грн	В т.ч. креативні індустрії. тис. грн.	В т.ч. сектор ІТ . тис. грн.	В т.ч. інші види креативної діяльності (без ІТ). тис. грн.	Частка ІТ у доданій вартості сфери креативних індустрій, %
2013	1109207303	30872091	10026051	20846039	32,5%
2014	1376872872	33298504	12877701	20420803	38,7%
2015	1513071861	34379390	15386999	18992391	44,8%
2016	1916591505	55226316	27202840	28023476	49,3%
2017	2356757188	81961230	41971309	39989920	51,2%
2018	2640886379	97107803	50365501	46742301	51,9%
2019	3121256476	117703041	63721976	53981065	54,1%
2020	3294768464	132547051	81035832	51511219	61,1%
2021	4594232280	185394029	120879713	64514315	65,2%
2022	3947735837	89934683	67066479	22868203	74,6%
2023	4838907049	112923810	76450712	36473097	67,7%
2024	4704391993	150180332	109299598	40880734	72,8%

Джерело: складено автором на основі статистичної інформації з офіційного сайту Державної служби статистики України.

Примітка: в цій та наступній таблицях дані за 2014-2024 рр. наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та без частини тимчасово окупованих територій. Дані по сфері ІТ включають суму показників за видами діяльності 58.2, 62.01, 62.02.

Аналіз наведених даних показує, що за всіма видами економічної діяльності після падіння у 2022 році показник доданої вартості у 2023 році відновився і перевищив рівень 2021 року, що свідчить про загальне відновлення економічної активності.

Водночас в креативних індустріях рівень падіння доданої вартості за витратами виробництва значно перевищив рівень по економіці в цілому і склав 52% (порівняно з 14% загального падіння). У 2024 році рівень показника відновився до рівня 2020 року. При цьому, якщо окремо розглядати сектор ІТ та інші види діяльності креативних індустрій, то відзначаємо суттєву нерівномірність відновлення. В секторі ІТ падіння склало 45%, проте у 2024 році показник перевищив рівень 2020 року, в той час як за іншими видами діяльності падіння становило 65%, і показник у цьому сегменті галузі відновився лише до рівня 2017 року. Таким чином орієнтований на експорт послуг сектор ІТ демонструє значно більшу стійкість ніж інші сектори ККІ.

Відзначимо, зростання частки сектору ІТ у доданій вартості сфери креативних індустрій протягом досліджуваного періоду. Якщо у 2013 р. вона склала лише 32,5%, то у 2024 році сягнула 72,8%. Загальна частка ККІ при цьому знизилась з 4,03% у 2021 р. до 2,3% у 2022-2023 р. та зросла до 3,2% у 2024 році.

Подібну динаміку відзначаємо і аналізуючи рівень капітальних інвестицій в галузь в цілому, та у види діяльності пов'язані зі сферою ІТ (табл. 2).

Табл. 2

Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за період 2013-2024 роки

Роки	Капітальні інвестиції в економіку (всього). тис. грн.	Капітальні інвестиції в сферу ККІ. тис. грн.	В т.ч в сферу ІТ . тис. грн.	В т.ч. інші види креативної діяльності (без ІТ). тис. грн.
2013	249873363	5885646	634521	5251125
2014	219419930	3251046	670281	2580765
2015	273116436	4785535	1134338	3651197
2016	359216132	6771162	2124943	4646219
2017	448461518	8560601	2050566	6510035
2018	578726385	13765453	3822520	9942933
2019	623978935	15028314	3562593	11465721
2020	508217042	12134836	2891196	9243640
2021	673899339	16505504	4546077	11959427
2022	409659973	8086550	3122248	4964302
2023	627280766	12534363	4847790	7686573
2024	743016315	14804283	6811342	7992941

Джерело: складено автором на основі статистичної інформації з офіційного сайту Державної служби статистики України.

Після падіння у 2022 році на 31% рівень капітальних інвестицій у сфері ІТ у 2023 році відновився і перевищив рівень 2021 року, а у 2024 році зріс ще на 40%, що перевищує відносний рівень зростання інвестицій в економіку в цілому. У інших видах креативної діяльності капітальні інвестиції у 2022 році зменшилися на 60%, а відновлення відбувалося набагато повільніше і у 2024 році обсяг капітальних інвестицій не досягнув рівня 2018 року. Частка ІТ у загальних інвестиціях у ККІ зросла з 11% у 2013 р. до 46% у 2024 р.

Різниця в інвестиційній динаміці відображає роль ІТ, як важливого сектора української економіки, і, водночас, демонструє низьку привабливість для інвестування інших секторів ККІ. Ця тенденція свідчить про відсутність ефективних державних механізмів стимулювання інвестицій у культурні та некомерційні галузі ККІ. Держава не виконує роль стратегічного інвестора та не створює умов для залучення приватного капіталу.

Аналіз показника кількості зайнятих працівників у суб'єктів господарювання (табл. 3) в цілому свідчить про загальносвітовий тренд розвитку сфери креативних індустрій та, відповідно, збільшення кількості працівників у цій сфері, а також про динамічний розвиток сфери ІТ.

Табл. 3

Кількість зайнятих працівників у суб'єктів господарювання за період 2013-2024 роках

Роки	Кількість діючих суб'єктів господарювання всього	В т.ч. креативні індустрії	В т.ч в сфері ІТ .	В т.ч. інші види креативної діяльності (без ІТ)
2013	9965118	252259	88565	163694
2014	9008315	265100	111361	153739
2015	8331952	248512	106297	142215
2016	8244013	262617	119666	142951
2017	8271365	283293	136422	146871
2018	8661298	309446	161215	148231
2019	9145513	351924	191153	160771
2020	9057014	360329	210162	150167
2021	9056059	409109	253766	155343
2022	7606018	391320	261562	129758
2023	7514329	397338	265984	131354
2024	7532842	405538	267647	137891

Джерело: складено автором на основі статистичної інформації з офіційного сайту Державної служби статистики України.

Аналіз динаміки кількості діючих суб'єктів господарювання у сфері ККІ (табл. 4) за 2013–2024 рр. виявляє тенденції, які в сукупності з даними про зайнятість дозволяють зробити висновки щодо структурних змін у сфері.

Табл. 4

Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності

Роки	Кількість діючих суб'єктів господарювання	В т.ч. креативні індустрії	В т.ч в сфері ІТ	В т.ч. інші види креативної діяльності (без ІТ)
2013	1722251	97062	56140	40922
2014	1932325	123943	77948	45995
2015	1974439	125704	77546	48158
2016	1865631	134652	89952	44700
2017	1805144	149511	104853	44658
2018	1839672	175254	127204	48050
2019	1941701	205500	151572	53928
2020	1973652	230743	174191	56552
2021	1956320	276276	214844	61432
2022	1732576	283992	225815	58177
2023	1913257	296301	226129	70172
2024	1949471	286994	209866	77128

Джерело: складено автором на основі статистичної інформації з офіційного сайту Державної служби статистики України.

У ІТ-секторі кількість суб'єктів господарювання динамічно зростала впродовж усього досліджуваного періоду та збільшилась на понад 300%. У 2024 р. вперше зафіксовано скорочення на 7%, однак попри це зайнятість у ІТ-секторі продовжувала зростати протягом 2022–2024 рр., що свідчить про укрупнення суб'єктів господарювання та перехід частини ФОПів у штат компаній або на гіг-контракти, а не про реальне скорочення галузевої активності.

В інших галузях ККІ спостерігається протилежна тенденція: кількість суб'єктів господарювання у 2023–2024 рр. зростала (у 2024 р. – приблизно на 10% порівняно з 2023 р.),

тоді як зайнятість у цих галузях після суттєвого спаду у 2022 р. (на 15%) так і не відновилась до попередніх рівнів. Така розбіжність між зростанням кількості суб'єктів та скороченням зайнятості є характерною ознакою масового переходу до самозайнятості як вимушеної реакції на кризу за відсутності державних програм підтримки, а не свідченням реального розширення економічної активності у культурних підсекторах ККІ. Верифікація зазначених гіпотез потребує додаткового дослідження.

Аналіз чотирьох статистичних показників – доданої вартості, капітальних інвестицій, зайнятості та кількості суб'єктів господарювання – дозволяє охарактеризувати специфіку розвитку ККІ в Україні та визначити ключові виклики для формування механізмів державного управління сферою.

Відповідно до вітчизняного законодавства, до креативних індустрій належить 34 види діяльності, які входять до 5 секцій відповідно до КВЕД-2010 (Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій, 2019). Лише чотири з них, які належать до ІТ--сектору (видання комп'ютерних ігор, видання іншого програмного забезпечення, комп'ютерне програмування, консультування з питань інформатизації) формують понад 2/3 доданої вартості та зайнятості у секторі.

ІТ-сектор в Україні активно розвивається, є одним з драйверів економічного зростання і генерує суттєву частку ВВП і експортної виручки. У 2022 році ІТ залишалася єдиною сферою українського експорту, яка продовжувала зростати (Opendatabot. 2023). В першому кварталі 2022 ІТ сфера згенерувала 83% податкових надходжень сфери ККІ (Креативні індустрії у І кварталі 2022 року). Загалом у 2022-2024 роках сектор продемонстрував значну стійкість та високу динаміку відновлення.

Проте в контексті розробки комплексних механізмів державного управління розвитком креативних індустрій, необхідно враховувати, що понад половина суб'єктів господарювання в цій сфері надають послуги програмування для іноземних замовників за принципом аутсорсингу (Пащенко, & Базик, 2024). Тобто попри класифікаційну приналежність до ККІ, за специфікою діяльності ІТ-сектор не повною мірою відповідає визначенню креативних індустрій, закріпленому у Законі України «Про культуру», згідно з яким до ККІ належать види діяльності, що передбачають культурне або креативне вираження та індивідуальну творчість (Про культуру, 2018).

Інші види діяльності в сфері ККІ є неоднорідними за формами власності, сутністю та змістом діяльності. До них належать як приватні комерційні компанії, що функціонують в ринкових умовах (наприклад реклама, дизайн, архітектура), так і заклади культури, що знаходяться в державній чи комунальній власності. Проте всі вони об'єднані спільною ознакою: їхня діяльність безпосередньо пов'язана з культурним або творчим вираженням, що відповідає визначенню ККІ, і в більшості з цих секторів проаналізовані у 2022-2024 показники впали до рівня 2017 року.

Ця принципова відмінність між ІТ та рештою ККІ має пряме значення для публічного управління. Підхід ЄС передбачає комплексне управління ККІ як єдиною промисловою екосистемою з урахуванням крос-секторального впливу, а ІТ-сектор розглядається як невід'ємний складник ККІ з огляду на можливості, які цифрові технології дають для збереження та популяризації культурної спадщини та впровадження іновацій у всіх галузях ККІ та економіці загалом (European Parliament, 2019).

В Україні ж домінуючий аутсорсинговий ІТ--сектор фактично є постачальником технічних ресурсів для іноземних ринків, а не генератором культурної доданої вартості всередині країни, а такі сектори як бібліотеки та музеї потребують фінансування з державного бюджету.

Розробка та впровадження механізмів розвитку ККІ, які узгоджуватимуться з політиками ЄС у цій сфері, потребує застосування диференційованих підходів, що враховуватимуть диспропорції розвитку секторів.

Висновки.

В результаті проведеного дослідження, визначено економічні тенденції в сфері культурних та креативних індустрій в Україні.

Стан сфери ККІ в Україні характеризується внутрішньою асиметрією, яка проявляється у домінуванні ІТ-сектору за всіма основними економічними показниками – доданою вартістю, капітальними інвестиціями, зайнятістю та кількістю суб'єктів господарювання. Відносно позитивна динаміка зведених показників сфери значною мірою забезпечується ІТ-сектором, який домінує у структурі доданої вартості та інвестицій, однак за специфікою діяльності є аутсорсинговою галуззю. Тоді як більшість інших секторів ККІ залишаються структурно вразливими до кризових явищ.

Інвестиційна динаміка у сфері ККІ має виражену диспропорцію: зростання інвестицій у ІТ-сектор супроводжується

тривалим інвестиційним спадом у культурних та творчих галузях. Це вказує на низьку інвестиційну привабливість останніх та відсутність ефективних механізмів державного стимулювання, що, у свою чергу, обмежує їх потенціал до відновлення та розвитку.

Наявна модель розвитку IT сектору та кризові явища у інших секторах створюють стратегічний розрив між економічною ефективністю та культурною функцією ККІ, що потребує корекції державної політики.

Визначені тенденції обумовлюють необхідність розробки диференційованих механізмів державного управління для різних підсекторів ККІ. Євроінтеграція у сфері ККІ потребує не копіювання підходу ЄС, а формування передумов для його поступового впровадження.

Необхідне формування багаторівневої системи державного управління ККІ, яка включатиме розвиток IT-сектору як драйвера цифрової економіки з одночасним стимулюванням переходу від аутсорсингової до продуктової моделі, цільову підтримку культурних та творчих секторів через фінансові, інституційні та інфраструктурні механізми, розвиток кроссекторальної взаємодії між IT та культурними індустріями як основи для формування доданої вартості всередині країни.

Потребують подальшого дослідження теоретико-методологічне обґрунтування розробки комплексної політики розвитку ККІ, адаптації світових підходів до оцінки та стимулювання креативної економіки до українських реалій, визначення довгострокових стратегій для підтримки конкурентоспроможності та стійкості культурних і креативних індустрій в умовах економічної невизначеності.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

Держстат України. Діяльність підприємств. https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

Мазур, О., & Квітка, С. (2024). Вплив цифрової трансформації на розвиток креативних індустрій. *Аспекти публічного управління,* 12(1), 121-128. https://doi.org/10.15421/152416

Міністерство культури України. Креативні індустрії у I кварталі 2022 року (статистичний огляд). https://mincult.gov.ua/announcements/kreatyvni-industriyi-u-i-kvartali-2022-roku-statystychnyj-oglyad/

Пащенко, О. В., & Базик, О. В. (2024). Сучасні тренди, міфи та перспектив розвитку IT-сектору України. *Ефективна економіка, (9).* https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.45

Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії»: закон України від 19.06.2018 р. № 2458–VIII. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2458-19.

Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 р. № 265–р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80.

Тимошенко, О. В., & Франчук, Л. А. (2022). Основні тенденції та перспективи розвитку секторів креативної економіки в Україні. *Бізнес Інформ, (1), 39–46.* https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-39-46

abZ Global. Top 10 biggest tech companies in Europe by market cap (January 2026). https://abz.global/web-development-blog/top-10-biggest-tech-companies-in-europe-by-market-cap-january-2026

Arauzo-Carod, J. M., & Moroz, S. (2025). Cultural and creative industries and border effects: an approach for Ukraine under war conditions. Journal for Cultural Research, 29(3), 528–550. https://doi.org/10.1080/14797585.2025.2477521

Commission Staff Working Document. Annual Single Market Report 2021. SWD (2021)351 final. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0351

European Parliament. 2019. Culture and creative sectors in the European Union – key future developments, challenges and opportunities. Policy Department for Structural and Cohesion Policies. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629203/IPOL_STU(2019)629203_EN.pdf

Kichurchak, M. (2020). Evaluation of cultural sphere development in the European Union countries as a factor of forming social capital and creative industries: Experience for Ukraine. *Economic Annals-XXI, 184*(7–8), 68–78. https://doi.org/10.21003/ea.v184-07

Opendatabot. 2023. IT стало єдиною сферою експорту, яка виросла за 11 місяців 2022 року. https://opendatabot.ua/analytics/itexport-11-22

Proskurina, M. O., & Parkhomenko, I. I. (2021). Modeling of state policy of economic development of cultural and creative industries (CCI). *Economic Space*, (167), 38–44. doi:10.32782/2224-6282/167-7

REFERENCES

abZ Global. Top 10 biggest tech companies in Europe by market cap (January 2026). https://abz.global/web-development-blog/top-10-biggest-tech-companies-in-europe-by-market-cap-january-2026

Arauzo-Carod, J. M., & Moroz, S. (2025). Cultural and creative industries and border effects: an approach for Ukraine under war conditions. Journal for Cultural Research, 29(3), 528–550. https://doi.org/10.1080/14797585.2025.2477521

Commission Staff Working Document. Annual Single Market Report 2021. SWD(2021)351 final. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0351 (accessed: 20.03.2026).

European Parliament. (2019). Culture and creative sectors in the European Union – key future developments, challenges and

opportunities. Policy Department for Structural and Cohesion Policies. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629203/IPOL_STU(2019)629203_EN.pdf

Kichurchak, M. (2020). Evaluation of cultural sphere development in the European Union countries as a factor of forming social capital and creative industries: Experience for Ukraine. *Economic Annals-XXI, 184*(7–8), 68–78. https://doi.org/10.21003/ea.v184-07

Mazur, O., & Kvitka, S. (2024). The impact of digital transformation on the development of creative industries. *Public Administration Aspects,* 12(1), 121–128. https://doi.org/10.15421/152416

Ministry of Culture of Ukraine. Creative industries in Q1 2022 (statistical review). URL:https://mincult.gov.ua/announcements/kreatyvni-industriyi-u-i-kvartali-2022-roku-statystychnyj-oglyad/

On Amendments to the Law of Ukraine «On Culture» Regarding the Definition of «Creative Industries»: Law of Ukraine of 19.06.2018, No. 2458–VIII. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2458-19.

On Approval of Types of Economic Activities Belonging to Creative Industries: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 24.04.2019, No. 265–r. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80.

Opendatabot. (2023). IT became the only export sector that grew over 11 months of 2022. https://opendatabot.ua/analytics/itexport-11-22 (accessed: 20.03.2026).

Pashchenko, O. V., & Bazyk, O. V. (2024). Current trends, myths and prospects for the development of the IT sector of Ukraine. *Efficient economy,* (9). https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.45

Proskurina, M. O., & Parkhomenko, I. I. (2021). Modeling of state policy of economic development of cultural and creative industries (CCI). *Economic Space*, (167), 38–44. doi:10.32782/2224-6282/167-7

State Statistics Service of Ukraine. Business activities. https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

Tymoshenko, O. V., & Franchuk, L. A. (2022). Main trends and prospects for the development of creative economy sectors in Ukraine. *Business Inform,* (1), 39–46. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-39-46